

Notitie

Volgno. 0971990

20 JULI 1948

ACD/

Uit BAARHEID" : ontving ik de volgende gegevens over "VOLKSWEE-

X De inlichtingendienst van Volksweerbaarheid wordt georganiseerd door majoor MEULMAN. In elke stad wordt een groep van eenige personen gevormd die volgens zijn richtlijnen moet werken en die aan hem moet rapporteeren.

kwam inlichtingen inwinnen over MEULMAN omdat hij het werk van hem te amateuristisch vond. Verder deelde mede dat ze nu achter "groot wild" gingen jagen. Alvorens zij dit echter konden doen moesten zij verzekerd zijn van steun van de overheid voor het geval er iets mis ging. Het lag namelijk in het voornemen om de post van een paar lieden te lichten t.w.

X 1 KNUTTEL

Aan mijn zegsman het advies gegeven dat hij aan moest vragen om nadere bijzonderheden, omdat het onmogelijk was steun te verlenen, indien niet bekend was waar het om ging.

29-6-48

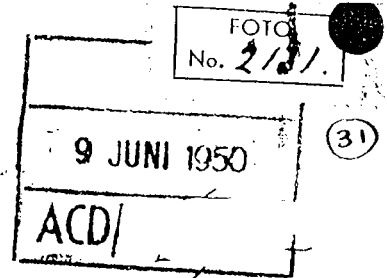
R 87

LP

van : B.I.K.
aan : ~~H.B.~~...

betreft : E(uropa)-kernen

OP	J
ACC	
DAI	
P.K.	

Bijlage : 1.

Betrouwbaar gebleken relaties vestigden de aandacht op een, op heden actief optredende, organisatie, die zich o.m. ten doel stelt, door het vormen van zen. E-kernen tot effectieve bestrijding van het communisme te komen.

Ten behoeve van bedoelde organisatie bleek de navolgende persoon werkzaam te zijn.

Een zich noemende heer

Alvorens over de zen. E-kernen te spreken, gaf hij ter inleiding zijn visie op de activiteit van "Volksweerbaarheid".

Hij liet propagandamateriaal achter, uitgegeven door het K.N.J.V.

Hij vertelde dat hij bedoelde E-kernen voornamelijk wilde vormen in kringen van de positief christelijke jeugd, waartoe hij veelvuldig contact zocht met predikanten van de Geref. Kerk en van de Ned. Herv. Kerk.

beweerde dat het centrum van hun activiteit voornamelijk in Rotterdam was gelegen, maar dat zij van plan waren het gehele land te gaan bewerken. Hij reisde daartoe meerdere provincies af en zocht aldaar, via de geestelijkheid, contact met oud-leden van de verzetsorganisatie L.O. en L.K.P.

werd o.m. gesignaleerd in het Oosten van het land. Behalve de doelstelling, vermeld in bijgaande bijlage, sprak hij ook over het vormen van kleine groepjes, bestaande uit 6 a 7 man, die geoefend dienden te worden in het gebruik van moderne wapens. Deze wapens zouden spoedig ter beschikking komen. Bedoelde groepjes zouden moeten werken onder cover. Zij zouden het aanzien moeten hebben van gymnastiekclubjes. Als een der leidende figuren, in het Westen van het land, noemde hij een

Hij beweerde tevens contact te hebben met een zekere te Apeldoorn.

Boven bedoelde relaties zouden gaarne inlicht worden omtrent het karakter van boven bedoelde organisatie, daar zij van mening zijn dat vele oud-leden van meergenoemde v.m. verzetsorganisaties tot toetreding zouden willen besluiten.

"v.d.Berg" beweerde dat zijn organisatie over ruime kasmiddelen beschikte.

's-Gravenhage, 12 Juli 1949

A E K B - formulier.

Iedere man of vrouw moet, om in aanmerking te komen om E-kern te worden, voldoen aan de onderstaande voorwaarden:

- I. a) Leeftijd boven 21 jaar;
b) Nederlander;
c) Blanco strafregister;
d) Hoger onderwijs of officier (reserve- of beroeps-) bij de Nederlandse Strijdkrachten, Politie-officier, of oud-verzetsleider.-
- II. Principieel tegenstander van het communisme, hetwelk als volgt moet blijken:
 1. hij moet dit kunnen toelichten in een gesprek met twee andere E-kernen;
 2. hij moet dit reeds hebben bewezen door zijn daden.-
- III. Hij moet de eed/belofte van Trouw, Offervaardigheid en Zwijgzaamheid afleggen, n.l.:
 1. trouw aan:
 - a) het beginsel om overal en te allen tijde op alle manieren het communisme te bestrijden met alle middelen, die hem ten dienst staan of worden gesteld;
 - b) het Koninkrijk der Nederlanden;
 - c) het Huis van Oranje;
 2. offervaardigheid:
zolang het communistische gevaar ons land van binnenuit of van buitenaf bedreigt, met persoonlijke inzet alles in het werk stellen om dit gevaar geestelijk en materieel te bestrijden;
 3. zwijgzaamheid:
 - a) door tegenover ieder, die geen E-kern is te zwijgen over de medewerkers en over de aard, taak en wijze van werken der E-kernen;
 - b) door te zwijgen over alles wat men bij het vervullen van zijn taak als E-kern te weten komt over anti-communistische acties of organisaties in ons land;
 - c) door in zijn eigen organisatie te zwijgen tegenover andere E-kernen, die niet rechtstreeks bij een bepaalde zaak of opdracht betrokken zijn.-

Aard, taak en wijze van werken der E-kernen.

Om een taai, elastisch en noeilijk te infiltreren netwerk van strijdformaties in Europa op te bouwen tegen het communisme, is men op voorbeeld van andere landen vóór en achter het ijzere gordijn ook in Nederland overgegaan tot het vormen der zg. E(uropa)-kernen.-

Deze strijdformaties bestaan uit:

een zo nauwkeurig mogelijk geselecteerd personeel, samengesteld uit: boven alle persoonlijke en politieke beweegredenen staande individuen,

om

- 1) zo weinig mogelijk fouten of misstappen te begaan, waardoor de hoogste resultaten geboekt kunnen worden en mogelijke infiltratie wordt voorkomen;
- 2) vrijstaand van alle politieke en sectarische overwegingen met alle kleurschakeringen van de bevolking samen te werken, ten einde de geschillen, uit die kleurschakeringen voortvloeiend, bij te leggen voor de op het ogenblik zo noodzakelijke bundeling van alle krachten tegen het communistische gevaar.-

De E-kernen vormen los van elkaar staande formaties, die vanuit één punt zijn gegroeid (dus een soort van permanente kettingreactie door celsplitsing). Niemand kan zichzelf aanmelden, maar iedere persoon, die in aanmerking komt om E-kern te worden, moet na grondige bestudering en controle worden aangezocht om toe te treden tot deze formaties.-

Dit kan als volgt gebeuren:

A is een E-kern (dus als zodanig door B en C, beiden ook E-kernen, gecontroleerd en, na betrouwbaar bevonden te zijn, als E-kern aangenomen).-

N.B. Eventuele nieuwe kandidaten hebben de plicht en het recht de E-kern, die hen aanzoekt, te vragen naar zijn identiteit en referenties en een onderzoek te doen naar zijn betrouwbaarheid.

A heeft nu zijn aandacht bepaald op een persoon X, die op grond van zijn karakter, streven of werk in aanmerking komt om in de E-kernen te worden opgenomen. A waarschuwt B (ook een E-kern) en A en B gaan, los van elkaar, over tot antecedentenonderzoek van X. Indien deze twee onderzoeken voor X gunstig uitvallen, wordt hem het verzoek gedaan om als E-kern toe te treden. Bij toe-

stemmend antwoord van X waarschuwt A B, waarna tot aanneming en eedsaflegging van X kan worden overgegaan.--

H.B. X wordt voorgesteld aan iedere E-kern (uitgezonderd aan A en B, die noodwendig de ware antecedenten van X moeten weten) onder een schuilnaam en, zo nodig, contact-adres.

X verplicht zich op zijn beurt op dezelfde wijze verder te gaan met de vermenigvuldiging van E-kernen.--

Iedere kern moet zich zoveel mogelijk beperken tot het in direct contact staan met een niet groter aantal E-kernen dan strijd noodzakelijk is. Dit moet door de andere E-kernen van elkaar zo nodig worden gecontroleerd om eventuele infiltratie zoveel mogelijk te beperken.--

De voornaamste taak van een E-kern is:

- a) zoveel mogelijk anti-communistische organisaties op te sporen en deze organisaties met elkaar te coördineren; deze anti-communistische organisaties te stimuleren of te bewegen een zo eensgezind mogelijk front tegen het communisme op te bouwen;
- b) organisaties van andere aard zoveel mogelijk trachten over te halen de strijd tegen het communisme aan te binden.

Bijzonderheden:

- a) alle E-kernen zijn gelijk. Men onderscheidt geen rangen. Het bestuur bestaat uit de aard van deze formaties niet. Wel moet geregeld onderling overleg gepleegd worden door de kernen over opgedane ervaringen, taakverdeling en uitwisseling van inlichtingen;
- b) alleen de persoonlijke activiteit van de E-kernen kan deze formaties in leven houden;
- c) de E-kernen moeten de zuurdesem zijn in de nog slapende massa van het Nederlandse volk om het op te wekken tot actieve strijd tegen het communisme op alle gebied;
- d) de E-kernen mogen geen politieke actie voeren in het E-kernenverband zelf;
- e) zij mogen zich, indien nodig, of indien zij dit wensen, verbinding met elke anti-communistische organisatie of actie;
- f) zij moeten te allen tijde en bij iedereen propaganda voeren voor een totale bestrijding van het communisme in welke vorm het zich ook vertoont;
- g) indien het communisme vernietigd is, is de taak van de E-kern afgelopen en is een ieder van zijn eed of belofte ontheven.--

EEDS- OF BELOFTEAFLEGGING.

Bij de eedsaflegging moeten twee andere E-kernen aanwezig zijn. De nieuw aan te nemen E-kern neemt kennis van het A E K B --formulier en het daarbij behorend eedsformulier. Hij legt daarna te zijner keuze de eed of de belofte af en plaatst vervolgens in aanwezigheid van de twee andere E-kernen ter bekrachtiging zijn handtekening onder het eedsformulier. Daarna wordt dit formulier in bijzijn van de 3 E-kernen vernietigd.--

Alleen het A E K B - formulier moet worden behouden door de nieuw aangenomen E-kern als richtlijn voor de verdere uitbouw van de E-kern actie.--

Eedsformule:

Ik
geboren zweer/beloof
Trouw, Offervvaardigheid en Zwijgzaamheid als bedoeld en
uiteengezet in het B-formulier van de actie E-kernen en
ik zweer/beloof te zullen handelen naar de instructies
daarin vervat.--
Zo waarlijk helpe mij God Almachtig/ Dat beloof ik.

(Handtekening)

COMMANDANT
DER
KONINKLIJKE MARECHAUSSEE

's-GRAVENHAGE,
Raamweg 4
Telefoon 183885

26 Augustus 1949

321

Sectie: 2, bur. 2-2-

Nr:

Bijl.: div.

Onderwerp: **Illegale activiteit
Volksweerbaarheid.**

Als bijlage doe ik U Edelgrootachtbare een rapport toekomen betreffende illegale activiteit van de vereniging Volksweerbaarheid en het daarmee in verband staande ongeoorloofde wapenbezit.

Alle in dit rapport genoemde verdachten verklaarden belijdend lid te zijn van de Gereformeerde Kerk. Tevens verklaarden zij tot de Anti-Revolutionnaire Partij te behoren. Tijdens het onderzoek bleek, dat de Vereniging Volksweerbaarheid, waarvan ter Oriëntering een programma (als bijlage III) wordt bijgevoegd, naast een legaal gedeelte ook een illegaal gedeelte heeft. Dit illegale gedeelte, waarin drie der verdachten betrokken zijn, bestaat uit een inlichtingendienst, waarover te zijner tijd nader zal worden gerapporteerd, en een strijdend gedeelte. Dit illegale gedeelte wordt tegenover opsiders ontkend, en zelfs een deel der insiders van Volksweerbaarheid weet niet van het bestaan van het illegale gedeelte af.

Het strijdend gedeelte beoogt een volledige militaire training van voor dat doel uitgezochte jongelui. Zij, die voor dit doel worden aangezocht, hebben meestal in de Binnenlandse Strijdkrachten of in het leger een bepaalde opleiding gehad. Deze militaire training geschiedt illegaal, aangezien er van Volksweerbaarheidzijde een groot wantrouwen wordt gekoesterd ten aanzien van de Nationale Reserve.

De in bijgaand rapport vermelde inbeslaggenomen stenguns waren bestemd voor instructie aan een Rooms Katholieke groep, die in het verband van Volksweerbaarheid is of zou worden opgenomen.

Speciaal op het platteland is - volgens de verklaringen van een der verdachten - reeds een aantal personen van het strijdend gedeelte bemepend. Hiervoor is gebruik gemaakt van achtergehouden wapens uit de verzetsstrijd van de B.S.

Uit gevonden instructies op veiligheidsgebied van het illegale gedeelte van Volksweerbaarheid bleek duidelijk, dat men aldaar reeds voorbereidingen heeft gemaakt voor een eventuele

AAN:

de Procureur-Generaal
te 's-Gravenhage.

I.a.a.t

Officier van Justitie;
Hoofd Sectie G 2B van de Generale Staf;
Hoofd G.V.D.

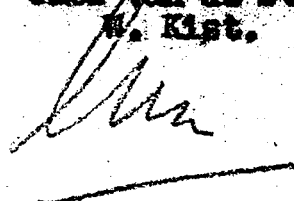
ondergrondse strijd. Doordat deze instructies in een vrij algemene vorm gesteld waren, bleek niet of zij slechts toepasselijk zijn bij het optreden van een mogelijke buitenlandse vijand of ook bestemd zijn voor een eventueel (al dan niet gewapend) verzet tegen de wettige regering.

Hoewel de verdachten verklaarden, dat de betrokken inbeslaggenomen stenguns slechts voor instructie bestemd waren, kon geen humer aantonen, dat zij de wapens niet voor andere doeleinden ontvingen. In verband hiernede moeten andere bedoelingen, gezien hun extreem rechtse instelling, niet totaal uitgesloten worden geacht.

De thans aan het licht gekomen werkwijze van het illegale gedeelte van de vereniging Volkswaerbaarheid is van elk verantwoordelijkheidsgevoel verstoken, en zal in plaats van het communisme te bestrijden, veel eerder koren op de communistische propagandamolen geven.

Misschien ten overvloede wordt hierbij als bijlage V een foto-copy van een artikel uit de Nieuwe Post van Zaterdag 30 Juli 1949 bijgevoegd, hetwelk - hoewel tendentiekus gesteld, eveneens wijst op een eventuele onwettige actie van rechtse groeperingen.

De Generaal-majoor,
Commandant der Koninklijke marechaussee,
o/l De kolonel,
Chef van de Staf,
H. Kist.

12

B.

VII. RD.2

Volksweerbaarheid

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie te berichten, dat uit een bij mijn Dienst binnengekomen rapport is gebleken, dat in kringen der organisatie Volksweerbaarheid een streven is geconstateerd om te komen tot de opbouw van een ondergrondse organisatie.

Uit een onderzoek, ingesteld naar aanleiding van de inbeslagname van een tweetal per post verzonden sten-guns, bleek, dat deze wapens bestemd waren voor een lid der organisatie Volksweerbaarheid.

Deze persoon liet bij zijn verhoor uitkomen, dat hij aangesloten was bij een uit leden der Volksweerbaarheid gevormde illegale organisatie, genaamd "E-kernen".

De E-kernen vormen een organisatie, opgebouwd volgens het cel-lensysteem. De leden maken onderling gebruik van schuilnamen en contactadressen, terwijl de bedoeling is, dat ware naam en adres van ieder slechts aan 2 andere E-kernen bekend zijn.

Het doel der E-kernen-organisatie is de actieve bestrijding van het communisme.

De E-kernen krijgen opdracht de communisten te observeren. Zij nemen deel aan lichaams oefeningen en schiet oefeningen, teneinde in geval van een revolutie-poging hiertegen daadwerkelijk weerstand te kunnen bieden.

Gebleken is, dat de bewapening dezer organisatie o.a. geschiedt uit voorraden, die bij de liquidatie der B.S. niet zijn ingeleverd.

De Procureur-Generaal en de Officier van Justitie te 's-Gravenhage zijn beiderzake ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
47

Kr. I. Einthoven

AAN:
Zijne Excellentie de Minister-President
te
'S-GRAVENHAGE.

B.68880

VII. RD.2

Volksweerbaarheid

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie te berichten, dat uit een bij mijn Dienst binnengekomen rapport is gebleken, dat in kringen der organisatie Volksweerbaarheid een streven is geconstateerd om te komen tot de opbouw van een ondergrondse organisatie.

Uit een onderzoek, ingesteld naar aanleiding van de inbeslagname van een tweetal per post verzonden sten-guns, bleek, dat deze wapens bestemd waren voor een lid der organisatie Volksweerbaarheid.

Deze persoon liet bij zijn verhoor uitkomen, dat hij aangesloten was bij een uit leden der Volksweerbaarheid gevormde illegale organisatie, genaamd "E-kernen".

De E-kernen vormen een organisatie, opgebouwd volgens het cellensysteem. De leden maken onderling gebruik van schuilnamen en contactadressen, terwijl de bedoeling is, dat ware naam en adres van ieder slechts aan 2 andere E-kernen bekend zijn.

Het doel dezer E-kernen-organisatie is de actieve bestrijding van het communisme.

De E-kernen krijgen opdracht de communisten te observeren. Zij nemen deel aan lichaams oefeningen en schietoefeningen, teneinde in geval van een revolutie-poging hiertegen daadwerkelijk weerstand te kunnen bieden.

Gebleken is, dat de bewapening dezer organisatie o.a. geschiedt uit voorraden, die bij de liquidatie der B.S. niet zijn ingeleverd.

De Procureur-Generaal en de Officier van Justitie te 's-Gravenhage zijn beide terzake ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

Mr. L. Einthoven.

Aan:

Zijne Excellentie de Minister
van Binnenlandse Zaken
te
's-GRAVENHAGE.

SPECIALE INSTRUCTIES A/N ACD
(alchts bij definitieve opberging invullen)
O M A E G E D A A N.

v

[Handwritten mark]

Afd./Sect. *B III* Dat. *15-12* Par. *1*

Inferne aanwijzingen ACD

ACD Dat. Par.

ACHTERLEENVOLGENS AAN. *Via Kew aan B*

VERANTW. VOOR ADM. AFDOENING: *B*

Afd. Sectie BEHANDELING Afz. Par. DE

B *B III* *B*

B III

D.K.

*pas. Volksrecht aarde werd sinds medio 1950
niet meer permissie - indre B III kon al te
veel meer overdele proefing gegeven kan
benarstigen. Rae B III die faarne Kefinsat Lee*

*1/2 B III Verder ter kennis gephonen ontwikkelings B III 1/25
jullen worden geroepen*

Aan: H.B.

Van: B.IX.

algemeen
22-1-52

<i>ab. 19.3</i>
24 JAN 1952.
ACD/

Het is niet onwaarschijnlijk, dat gepoogd zal worden de afdeling Amsterdam van de Vereniging "Volksweerbaarheid" binnenkort nieuw leven in te blazen. Het contact tussen de bestuursleden is hersteld.

Gaarne wordt vernomen of op eventuele berichtgeving nog prijs wordt gesteld.

's-Gravenhage, 22 Januari 1952.

61.

Vanwege de Afdeling Middelburg van de A.R.-kiesvereniging "Nederland en Oranje" werd op 21 Juni 1948 te 20 uur een openbare vergadering gehouden in de Gereformeerde Hofpleinkerk te Middelburg, waar als spreker optrad, Prof. Mr. P. G. GERBRANDY.

De Hofpleinkerk, welke plaats biedt aan 800 personen was bijna geheel bezet, zodat circa 700 á 750 personen aanwezig waren.

Te 20 uur werd de vergadering geopend door de Voorzitter van de bovengenoemde Afdeling, te Middelburg, die enige verzen voorlas uit het Bijbelboek Spreuken en vervolgens het le couplet van het Wilhelmus liet zingen. Na een korte inleiding, waarin hij enige aandacht schonk aan de persoon van de vroegere Gouverneur-Generaal van Ned. Oost-Indië, Dr. IDENBURG, waarbij hij enige uitspraken ten gunste van deze gaf, door andersdenkenden, gaf hij het woord aan de spreker Prof. Gerbrandy.

Deze begon zijn rede met erop te wijzen wat voor een belangrijke verkiezing er dit jaar op 7 Juli a.s. wordt gehouden. Nimmer in de geschiedenis van de Nederlandse Staat sinds 1581 ging het om zo'n belangrijke beslissing als dit jaar. Zonder enige illusie te maken gaat het om niets anders dan om de verhouding Moederland en de Overzeese gebieden. Alle andere problemen zijn daaraan ondergeschikt. Tengevolge van dat ene grote probleem is een Grondwetswijziging voorgesteld en aangenomen en dient men nu door de daaraan verbonden Kamerontbinding, nieuwe afgevaardigden te kiezen. En deze afgevaardigden dienen zich voor 2/3 gedeelte voor de voorgestelde wijziging uit te spreken. En nu is het juist de zaak welke afgevaardigden het Nederlandse volk zal kiezen. Zij die voor de ontbinding van het Koninkrijk zijn en zij die voor een Rijkseenheid opkomen en daarvoor streven. Spreker ging uitvoerig op deze kwestie in en vervolgde, :Zo het met Indie mis gaat, gaat het ook met Nederland en het gehele Koninkrijk der Nederlanden mis, zowel staatkundig als economisch. Het tragische hiervan is, dat onze eigen regering reeds 3 jaren bezig is geweest de verhouding Nederland-Nederlands-Indie kapot te maken en nu de kroon op deze destructieve arbeid wil zetten door een Grondwetswijziging. Spreker wilde het woord Indonesië niet gebruiken en raadde zijn toehoorders aan dat woord ook nimmer te gebruiken maar in de plaats daarvan ons oude vertrouwde Nederlands-Indie te bezigen, want Nederlands-Indie is onafscheidelijk met Nederland verbonden en vormt een deel van onze Staatsgemeenschap. Ons Koninkrijk bevat niet enkel het grondgebied van het Rijk in Europa maar tevens dat van de gebieden over zee, verspreid over 4 werelddelen. Er was zelfs nog een tijd geweest dat we in alle 5 de werelddelen grondgebied hadden en dat de Nederlandse taal als voertaal de doorslag gaf in de toenmalige wereldpolitiek. Wij zijn een Koninkrijk van overzee en overzee lag steeds onze toekomst.

In een historische uiteenzetting behandelde spreker daarna op welke wijze wij aan Indie waren gekomen. Doordat in de negentiger jaren der 16e eeuw Portugal, door de Spanjaarden, onze vijanden van die dagen, was bezet, verbood Philips II alle handel van Portugal met de Nederlanders door de Portugese havens gesloten te verklaren voor Nederlandse schepen. In die havens werden voordien door onze kooplieden de Indische producten gekocht en opgehaald en verder over Europa gedistribueerd. Na het verbod om de Portugese havens aan te doen, besloot men in Nederland om zelf de weg naar Indie te vinden. Zo heeft men eerst getracht om de Noord de zeeweg te vinden, welke poging evenwel mislukte en toen om de Kaap de Goede Hoop. De laatste poging gelukte en zo gebeurde het in 1596 dat de Houtman en de zijnen de eerste eilanden van de Indische Archipel bereikten. Van die tijd hebben de Hollanders steeds vaste voet in Indie gehad en behoort Indie dan ook reeds 350 jaren aan de Nederlanders. Onze komst in Indie was een stuk van onze vrijheidsstrijd tegen Spanje. Door de genade Gods zijn wij een zegen geweest voor het Indische miljoenenvolk. Er is een samenwerken tussen blank en bruin ontstaan die een wonder in het

den, gaf hij het woord aan de spreker. Deze begon zijn rede met erop te wijzen wat voor een belangrijke verkiezing er dit jaar op 7 Juli a.s. wordt gehouden. Nimmer in de geschiedenis van de Nederlandse Staat sinds 1581 ging het om zo'n belangrijke beslissing als dit jaar. Zonder enige illusie te maken gaat het om niets anders dan om de verhouding Moederland en de Overzeese gebieden. Alle andere problemen zijn daaraan ondergeschikt. Tengevolge van dat ene grote probleem is een Grondwetswijziging voorgesteld en aangenomen en dient men nu door de daaraan verbonden Kamerontbinding, nieuwe afgevaardigden te kiezen. En deze afgevaardigden dienen zich voor 2/3 gedeelte voor de voorgestelde wijziging uit te spreken. Een nu is het juist de zaak welke afgevaardigden het Nederlandse volk zal kiezen. Zij die voor de ontbinding van het Koninkrijk zijn en zij die voor een Rijkseenheid opkomen en daarvoor streven. Spreker ging uitvoertig op deze kwestie in en vervolgde, :Zo het met Indie mis gaat, gaat het ook met Nederland en het gehele Koninkrijk der Nederlanden mis, zowel staatkundig als economisch. Het tragische hiervan is, dat onze eigen regering reeds 3 jaren bezig is geweest de verhouding Nederland-Nederlands-Indie kapot te maken en nu de kroon op deze destructieve arbeid wil zetten door een Grondwetswijziging. Spreker wilde het woord Indonesië niet gebruiken raade zijn toehoorders aan dat woord ook nimmer te gebruiken maar in de plaats daarvan ons oude vertrouwde Nederlands-Indie te bezigen, want Nederlands-Indie is onafscheidelijk met Nederland verbonden en vormt een deel van onze Staatsgemeenschap. Ons Koninkrijk bevat niet enkel het grondgebied van het Rijk in Europa maar tevens dat van de gebieden over zee, verspreid over 4 werelddelen. Er was zelfs nog een tijd geweest dat we in alle 5 de werelddelen grondgebied hadden en dat de Nederlandse taal als voertaal de doorslag gaf in de toenmalige wereldpolitiek. Wij zijn een Koninkrijk van overzee en overzee lag steeds onze toekomst.

In een historische uiteenzetting behandelde spreker daarna op welke wijze wij aan Indie waren gekomen. Doordat in de negentiger jaren der 16e eeuw Portugal, door de Spanjaarden, onze vijanden van die dagen, was bezet, verbood Philips II alle handel van Portugal met de Nederlanders door de Portugese havens gesloten te verklaren voor Nederlandse schepen. In die havens werden voordien door onze kooplieden de Indische producten gekocht en opgehaald en verder over Europa gedistribueerd. Na het verbod om de Portugese havens aan te doen, besloot men in Nederland om de weg naar Indie te vinden. Zo heeft men eerst getracht om de Noord de zee weg te vinden, welke poging evenwel mislukte en toen om de Kaap de Goede Hoop. De laatste poging gelukte en zo gebeurde het in 1596 dat de Houtman en de zijnen de eerste eilanden van de Indische Archipel bereikten. Van die tijd hebben de Hollanders steeds vaste voet in Indie gehad en behoort Indie dan ook reeds 350 jaren aan de Nederlanders. Onze komst in Indie was een stuk van onze vrijheidsstrijd tegen Spanje. Door de genade Gods zijn wij een zegen geweest voor het Indische miljoenen volk. Er is samenwerking tussen blank en bruin ontstaan die een wonder in het oog der wereld was en nog is. Spreker zei vervolgens, dat hij reactionair en conservatief bestempeld werd ten aanzien van de Indische kwestie. Hij was echter anti-revolutionair in de warzin van het woord in tegenstelling met de linkse groepen van het Nederlandse Volk. Zeker deze laatste hebben evenals de Rooms-Katholieken en de calvinisten gezamenlijk de Nederlands Staat gebouwd en tot bloei gebracht. Nu hebben het zo goed liberal

en socialisten aan meegewerkt als de Christelijke groeperingen. Echter waren de motieven van de linkse groepen op andere basis gegrondvest dan die der Calvinisten. De eerste zijn in wezen revolutionair, die de staatsleer der volkssouvereiniteit aanhangen in tegenstelling met de Theocratische staatsidee, zoals wij die beschreven vinden in de Bijbel. De volkssouvereiniteit met zijn "volonté générale" beschouwt de vrijheid als van nature toekomend aan alle bevolkingsgroepen, zodat verschillende rassen of groepen van personen vrij kunnen zijn. Als b.v. de Friezen zich zouden willen losmaken van Nederland, dan is dat volgens die leer toelaatbaar. Vandaar ook deze gedachtengang in het Indische beleid der laatste jaren, waar aan alle rassen vrijheid wordt toegekend. Spreker is ook voor vrijheid, maar die/bescherming te worden door een schild van soevereïn gezag, een rijkseenheid. De vorengeschetste handelingen komen, volgens spreker overeen met de idee van de Partij van de Arbeid. Echter niet met die van de Rooms-Katholieken. Dat deze zich evenwel aansluiten met vorebedoelde idee, komt doordat zij principieel niet goed handelen. Uiteindelijk berust hun principe toch ook op Christelijke beginselen.

Spreker schetste vervolgens de rijkdom van Indie aan grondstoffen en voortbrengselen. Deze behoren niet, zoals zovelen zeggen, aan de bevolking van het land toe, maar aan de Nederlanders. De Indische producten en spècerijen zijn daar niet uit zichzelf gaan groeien, maar zijn die daar verbouwd onder toezicht van de Nederlanders op door hen in cultuur gebrachte grond. Die grond was aanvankelijk onontgonnen en behoorde zij niet aan de inlanders toe. Door de exploitatie vandie woeste gronden en aankoop van andere gronden zijn zodoende in Indie de Nederlandse cultures ontstaan. Op deze cultures kunnen de inlanders dus geen rechten uitoefenen. Ook door de Hollandse energie en ondernemingsgeest zijn de bodemrijksdommen ge-exploiteerd. Door de zorg der Nederlanders is in Indie grootsch werk verricht ook ten aanzien van de bevolking. Spreker wilde in verband daarmee herinneren aan de tijd vanaf het midden der vorige eeuw. Voordien was er niet zo'n nauw contact met Indie wat hoofdzakelijk kwam door de lange reizen der zeevaart. Pas met de stoomvaart is het contact hechter geworden en van die tijd moeten we eigen/gaan rekenen. In 1850 waren er in totaal 5 miljoen inheemsen in Indie. Dit is thans meer dan vertienvoudigd. Java Alleen bevat al 48 miljoen inwoners. Behalve de bevolkingsaanwas en de goede hygienische toestanden, is het kanibalisme en bandietisme uitgeroeid, zomede de weduwenverbranding. Er heerste tot voor 1942 vrede en rust alom, nadat de laatste restjes verzet en zeeroverij waren opgeruimd. Zo werd Indie opgebouwd tot een rechtsstaat. Hoe goed het er in Indie voorstond bewijst wel een rapport van een vijand van ons, nl. een Japanner, die kort na de bezetting in een rapport één en ander rapporteerde aan zijn regering in Tokio. Met grote waardering sprak het rapport over het grote en vele werk dat door de Nederlanders in Indie was verricht. Spreker las enige gedeelten uit dat rapport voor. Dit werk van eeuwen, waaraan wij onze beste krachten gaven, wordt nu door eigen handen kapot gemaakt door een regering die een politiek voert van halfslachtigheid, eerloosheid en met als gevolg een rampspoed. Deze 3 punten werden door spreker nader uiteengezet, waarbij hij scherpe critiek leverde op de regering en Dr. van MOOK. Volgens spreker was de regering inzake het Indie-beleid beneden de maat en niet voor haar taak opgewassen. Te beginnen met het kabinet Schermerhorn-Logeman en het kabinet Beel-Jonkman is er in Indie een chaos ontstaan en een corruptie, die hun weerga in de staat der Nederlanden sinds 1581 niet hebben gevonden. Bovendien is men gaan onderhandelen met een Soekarno, een quisling, die miljoenen van zijn onderdanen aanwierf voor deportatie en krijgsdienst voor Japan. Het resultaat van die onderhandelingen hebben wij allen zo langzamerhand nu wel gezien.

Spreker liet zich niet erg vleidend uit over Hubertus, Johannes van MOOK, die hij bestempelde als een dictator die zonder Volkensd en liefst ook nog zonder het Plein zou willen re-

/ dient

/ lijk

hun principe toch ook op Christelijke beginselen.

Spreker schetste vervolgens de rijkdom van Indie aan grondstoffen en voortbrengselen. Deze behoren niet, zoals zovelen zeggen, aan de bevolking van het land toe, maar aan de Nederlanders. De Indische producten en specerijen zijn daar niet uit zichzelf gaan groeien, maar zijn die daar verbouwd onder toezicht van de Nederlanders op door hen in cultuur gebrachte grond. Die grond was aanvankelijk onontgonnen en behoorde zij niet aan de inlanders toe. Door de exploitatie van die woeste gronden en aankoop van andere gronden zijn zodoende in Indie de Nederlandse cultures ontstaan. Op deze cultures kunnen de inlanders dus geen rechten uitoefenen. Ook door de Hollandse energie en ondernemingsgeest zijn de bodemrijksdommen ge-exploiteerd. Door de zorg der Nederlanders is in Indie grootsch werk verricht ook ten aanzien van de bevolking. Spreker wilde in verband daarmee herinneren aan de tijd vanaf het midden der vorige eeuw. Voordien was er niet zo'n nauw contact met Indie wat hoofdzakelijk kwam door de lange reizen der zeilvaart. Pas met de stoomvaart is het contact hechter geworden en van die tijd moeten we eigen/gaan rekenen. In 1850 waren er in totaal 5 miljoen inheemsen in Indie. Dit is thans meer dan vertienvoudigd. Java alleen bevat al 48 miljoen inwoners. Behalve de bevolkingsaanwas en de goede hygienische toestanden, is het kanibalisme en bandietisme uitgeroeid, zomede de weduwenverbranding. Er heerste tot voor 1942 vrede en rust alom, nadat de laatste restjes verzet en zeeroverij waren opgeruimd. Zo werd Indie opgebouwd tot een rechtsstaat. Hoe goed het er in Indie voorstond bewijst wel een rapport van een vijand van ons, nl. een Japanner, die kort na de bezetting in een rapport één en ander rapporteerde aan zijn regering in Tokio. Met grote waardering sprak het rapport over het grote en vele werk dat door de Nederlanders in Indie was verricht. Spreker las enige gedeelten uit dat rapport voor. Dit werk van eeuwen, waaraan wij onze beste krachten gaven, wordt nu door eigen handen kapot gemaakt door een regering die een politiek voert van halfslachtigheid, eerloosheid en met als gevolg een rampspoed. Deze 3 punten werden door spreker nader uiteengezet, waarbij hij scherpe critiek leverde op de regering en Dr. van MOOK. Volgens spreker was de regering inzake het Indie-beleid beneden de maat en niet voor haar taak opgewassen. Te beginnen met het kabinet Schermerhorn-Logeman en het kabinet Beel-Jonkman is er in Indie een chaos ontstaan en een corruptie, die hun weerga in de staat der Nederlanden sinds 1581 niet hebben gevonden. Bovendien is men gaan onderhandelen met een Soekarno, een quisling, die miljoenen van zijn onderdanen aanwierf voor deportatie en krijgsdienst voor Japan. Het resultaat van die onderhandelingen hebben wij allen zo langzamerhand nu wel gezien.

Spreker liet zich niet erg vleidend uit over Hubertus, Johannes van MOOK, die hij bestempelde als een dictator die zonder Volksraad enz. en liefst ook nog zonder het Plein zou willen regeren in Indie.

Summier ging spreker de geschiedenis der laatste jaren na, die eindigde in een politieke actie, waarvan ieder dacht dat het het einde der republiek zou betekenen, doch die plotseling op 5 Augustus 1947 eindigde, echter niet op de wensen van de Veiligheidsraad, maar omdat de Partij van de Arbeid dat wilde.

Men

Men blijft nog steeds de dictatuur van Dr. van MOOK aanvaarden, die als luitenant-gouverneur-generaal de macht in Indie uitoefent in strijd met de Grondwet, die een Gouverneur-Generaal eist. In Indie is het onder het beleid van van MOOK een geldverspilling wat nimmer in Nederland het geval is geweest. Er heerst corruptie op grote schaal. Millioenen mensen leven daar onder terreur en vrees.

Ik heb verlangd, ging spreker verder, toen ik nog in Londen was, om mede te mogen werken weer overal in ons Koninkrijk vrede en vrijheid te brengen, zoals door wijlen President Roosevelt werd vooropgesteld aan alle volkeren der wereld. Maar hoe wordt nu ieder in Indie, die zich op het terrein van de Republiek tegen Soekarno durft uit te spreken, binnen 24 uur gedood.

Het proces dat aan de gang is, voert naar de staatkundige en economische verdoemenis. Hetgeen daar aan de orde is raakt de wortels van onze Christelijke levensbeschouwing over Staat en gezag. Spreker stelde daarop de vraag, Wat is een Staat? Verschillende geleerden hebben gemeend daarop een antwoord te moeten geven. Dit is volgens spreker echter niet zo gemakkelijk te definiëren. Zijns inziens is de Staat een mysterie evenals de Kerk, maar uiteindelijk is hij van God en een schild boven het hoofd. Velen menen dat een Staat een soort van eenheid is. Aan de hand van historische uiteenzettingen besprak spreker deze materie nader waarbij hij wees op de verkeerde toepassing van de soevereiniteit in de Staat die leiden kan tot onaangename ontwikkelingen. In dat verband wees spreker op de uiteenvalling van Oostenrijk-Hongarije en het tengevolge daarvan ontstaan van de Staten Tsjecho-Slowakije, Hongarije e.a. En wat daaruit te voorschijn is gekomen hebben we de laatste jaren duidelijk kunnen zien. Momenteel zien we zulks weer in Palestina. Hetzelfde lot dat in die landen is te beurt gevallen staat ook te wachten in Indie als de Nederlandse rijkseenheid wordt verbroken.

Wat Indie betreft, ging spreker verder, is het niet meer zo dat wij hier zijn en de Indische volkeren daarginds. De laatste willen en kunnen niet zonder ons. Volgens goed ingelichte bron is 95 % en volgens sommige Indiëkenners zelfs 98 % der Indische bevolking op onze kant en verlangt men daar onze volledige terugkeer. Wie zulks ontkent, huldigt de theorie van het ras, die uit het heidendom afkomstig is. De Christelijke belijdenis is: Eén is Uw Heer, nl. Jezus Christus, die stierf voor blank en bruin. Zo wij op religieus gebied eens zijn, dan moet die eenheid ook op staatkundig gebied mogelijk zijn. Onjuist is het zich te baseren op het willen der mensen. Spreker had laatst nog een onderhoud gehad met de heer , die hij één der "K-L-M-deskundige" noemde, die voordien nimmer in Indie was geweest en slechts enkele malen met Indiërs had gesproken. Uit de enkele gesprekken wist de heer precies wat de Indische volkeren wilden. En zo wordt momenteel met Indie gehandeld.

Spreker liet vervolgens uitkomen hoe van MOOK destijds als Minister van Kolonien in zijn Kabinet was opgenomen. Van MOOK was volgens hem een totaal mislukte persoon in de Indische kwestie. Hij uitte grote lof aan het adres van de voormalige Gouverneur-Generaal

die weggebonjourd was door Schermerhorn-Logeman. Ook was spreker vol lof over wijlen zijn Indische vriend, die in het Lössense Kabinet Minister van Kolonien is geweest en die hem uitstekend verstonde. Spreker kon die man destijds begrijpen omdat hij Calvinis is. Van MOOK kent de Indiërs niet, en kan niet met hen overweg.

Spreker liet vervolgens uitkomen dat hij veel radicaler was dan van MOOK en hen die het thans over Indie te zeggen hebben. Ik kom op voor de waarachtige vrijheid van de Indische volkeren, zegt spreker. Ik heb destijds als verantwoordelijk Minister de verantwoording op me genomen van de Koninklijke rede van December 1942 en zal tot het einde die verantwoordelijkheid blijven dragen. Het is echter nog niet te laat om te handelen. Nog is het niet

was, om mede te mogen werken weer overal in ons Koninkrijk vrede en vrijheid te brengen, zoals door wijlen President Roosevelt werd vooropgesteld aan alle volkeren der wereld. Maar hoe wordt nu ieder in Indie, die zich op het terrein van de Republiek teg Soekarno durft uit te spreken, binnen 24 uur gedood.

Het proces dat aan de gang is, voert naar de staatkundige en economische verdoemenis. Hetgeen daar aan de orde is raakt de wortels van onze Christelijke levensbeschouwing over Staat en gezag. Spreker stelde daarop de vraag, Wat is een Staat? Verschillende geleerden hebben gemeend daarop een antwoord te moeten geven. Dit is volgens spreker echter niet zo gemakkelijk te definiëren. Zijns inziens is de Staat een mysterie evenals de Kerk, maar uiteindelijk is hij van God en een schild boven het hoofd. Velen menen dat een Staat een soort van eenheid is. Aan de hand van historische uiteenzettingen besprak spreker deze materie nader waarbij hij wees op de verkeerde toepassing van de soevereiniteit in de Staat die leiden kan tot onaangename ontwikkelingen. In dat verband wees spreker op de uiteenvalling van Oostenrijk-Hongarije en het tengevolge daarvan ontstaan van de Staten Tsjecho-Slowakije, Hongarije e.a. En wat daaruit te voorschijn is gekomen hebben we de laatste jaren duidelijk kunnen zien. Momenteel zien we zulks weer in Palestina. Hetzelfde lot dat in die landen is te beurt gevallen staat ook te wachten in Indie als de Nederlandse rijkseenheid wordt verbroken.

Wat Indie betreft, ging spreker verder, is het niet meer zo dat wij hier zijn en de Indische volkeren daarginds. De laatste willen en kunnen niet zonder ons. Volgens goed ingelichte bron is 95 % en volgens sommige Indiëkenners zelfs 98 % der Indische bevolking op onze kant en verlangt men daar onze volledige terugkeer. Wie zulks ontkent, huldigt de theorie van het ras, die uit het heidendom afkomstig is. De Christelijke belijdenis is: Eén is Uw Heer, nl. Jezus Christus, die stierf voor blank en bruin. Zo wij op religieus gebied eens zijn, dan moet die eenheid ook op staatkundig gebied mogelijk zijn. Onjuist is het zich te baseren op het willen der mensen. Spreker had laatst nog een onderhoud gehad met de heer [naam] die hij één der "K-L-M-deskundigen" noemde, die voordien nimmer in Indie was geweest en slechts enkele malen met Indiërs had gesproken. Uit de enkele gesprekken wist de heer [naam] precies wat de Indische volkeren wilden. En zo wordt momenteel met Indie gehandeld.

Spreker liet vervolgens uitkomen hoe van MOOK destijds als Minister van Kolonien in zijn Kabinet was opgenomen. Van MOOK was volgens hem een totaal mislukte persoon in de Indische kwestie. Hij uitte grote lof aan het adres van de voormalige Gouverneur-Generaal

die weggebonjourd was door Schermerhorn-Logeman. Ook was spreker vol lof over wijlen zijn Indische vriend, die in het Lössense Kabinet Minister van Kolonien is geweest en die hem uitstekend verstand. Spreker kon die man destijds begrijpen omdat hij Calvinist is. Van MOOK kent de Indiërs niet, en kan niet met hen overweg.

Spreker liet vervolgens uitkomen dat hij veel radicaler was dan van MOOK en hen die het thans over Indie te zeggen hebben. Ik kom op voor de waarachtige vrijheid van de Indische volkeren, zegt spreker. Ik heb destijds als verantwoordelijk Minister de verantwoording op me genomen van de Koninklijke rede van December 1942 en zal tot het einde die verantwoordelijkheid blijven dragen. Het is echter nog niet te laat om te handelen. Nog is het niet hopeloos. Men moet niet zo gauw zeggen dat het hopeloos is. De achter ons liggende jaren hebben te zien gegeven dat men niet zo vlug het woord hopeloos moet gebruiken. Dacht men zulks misschien in 1940, in 1945 bleek het anders te zijn. Wanneer wij echter niet al onze krachten geven om deze grote ramp, die voor ons opdaagt, te voorkomen, zal het bloed van het Indische miljoenenvolk van U en van mij worden geëist. Wie op 7 Juli a.s. niet stemt voor de waarachtige vrijheid van deze mensen, begaat een verschrikkelijke

schrikkelijke zonde en een misdaad tegen de geschiedenis. Spreker besloot zijn rede met de woorden : God zegene U allen in Uw strijd voor deze zaak.

sprak daarna dezelfde woorden waarmede de spreker eindigde tot Prof. Gerbrandy en liet hij vervolgens het 6e couplet van het Wilhelmus zingen. Daarna gaf hij de aanwezigen gelegenheid tot het stellen van vragen. Van deze gelegenheid werd door een 8-tal geestverwanten gebruik gemaakt. De vragen werden alle door Prof. Gerbrandy beantwoord.

Nadat 2 verzen van het Lutherlied had laten zingen, welk lied ook voor de Calvinisten gold, zo hij zei, werd de vergadering met dankgebed door Prof Gerbrandy be-eindigd.

I.D.

23 Juni 1948.

Aan het Hoofd

van de Centrale Inlichtingendienst

te

's-GRAVENHAGE.

Mrs. Feenby, van Moannes e.d.

48 77

Van 25 tot 29 October 1950 bevond ik mij voor een bespreking in Parijs.

Aldaar werd ik in mijn hotel opgezocht door 2 ambtenaren van de Franse Inlichtingendienst, die mij het volgende mededeelden.

"Hij wilden gearne vertrouwelijk Uw advies over een

zake van belang voor de veiligheid van de dienst waartoe wij behoren, ter sprake gebracht is bij de Generaal Bilotte. Bij hem heeft zich een man gevoegd, die blijkens zijn Ned. paspoort Van Donk heette. Hij was in het besit van een aanbevelingsbrief van de Regering van de Republiek der Zuid Molukken en verzocht Frankrijk om hulp in de strijd van Ambon tegen de Republiek Indonesië." Ter verduidelijking moge dienen, dat Generaal Bilotte enige tijd geleden ontslag verzocht heeft uit het Franse leger, teneinde zich geheel aan politieke vraagstukken te kunnen wijden en het Franse publiek te kunnen waarschuwen over de gevaren die vanuit het Oosten dreigden. Op mijn vraag of zij zich ook nog konden herinneren welke handtekeningen er onder deze aanbevelingsbrief van de Zuid Molukken stonden, kreeg ik een ontkennend antwoord. Toen ik verschillende namen opgaf om te zien of mijn bezoekers zich wellicht een daarvan herinnerden, bleek dat de naam naar hun mening inderdaad op het stuk stond.

Op mijn volgende vraag of Van Donk behoorlijk Frans sprak, kreeg ik ten antwoord dat hij zich in deze taal zeer behoorlijk uitdrukte. Ik deelde de Heren mede, dat Van Donk, voorzover mij bekend, niemand anders was dan een uit de Haagse Politie, wegens collaboratie verwijderde rechercheur, een berucht schaarrelaar in "intelligence", een volkomen onbetrouwbaar individu en dat het mij ten hoogste verbaasde, dat deze man Frans sprak.

Het verhaal, dat mijn bezoekers mij vervolgens deden was, dat Van Donk aan Generaal Bilotte verzocht had om wapens, levensmiddelen, medicamenten voor het door de krijgsmacht der Republiek Indonesie bedreigde Ambon, welke voorwerpen door de lucht naar Ambon zouden moeten worden vervoerd en aldaar worden gearachuteerd, indien men er niet zou kunnen landen. Ook is nog ter sprake gekomen het van uit de lucht bombarderen van de corvetten die de kust van Ambon blokkeerden, teneinde daarna met een hulpschip binnen te kunnen vallen. In ruil voor deze hulp zouden de Ambonnezen 5000 soldaten leveren aan het Franse Vreemdelingenlegioen in Indo China, de zeer waardevolle producten van de Molukken en bovendien nog een som in contanten.

Ik heb de Fransen medegedeeld, dat in de eerste plaats de 5000 goed getrainde soldaten op Java en Celebes in kampen zaten en dat het onmogelijk was om deze mensen voor dit doel uit deze, onder Nederlandse en Indonesische controle staande, kampen naar Indo China te krijgen. Dat de "waardevolle" producten van de Molukken bestonden uit wat nootmuskaat, foelie en

kruidnagel

De vrees bij sluiten
van de zaak Ambon
16/11/50

kruidnagelen en dat ik mij niet kon indenken hoe de Republiek der Zuid Molukken aan grote sommen geld zou kunnen komen om een dergelijke expeditie te kunnen financieren.

Ik heb hen bovendien medegedeeld, dat elke actie op dit oogenblik volkomen nutteloos was omdat de strijd op Ambon was afgelopen en tenslotte hun gevraagd hoe zij ter wereld een dergelijke actie volkenrechtelijk zouden kunnen rechtvaardigen aangezien immers de Republiek Indonesie en Nederland beide een dergelijke Franse daad als volstrekt vijandig zouden beschouwen. Alle Franse bezittingen in Indonesie op het gebied van plantages en handelshuizen zouden onmiddellijk worden geconfisqueerd als repressaille en de verhoudingen tussen Indonesie en Frankrijk zouden volkomen vertroebeld worden.

Het antwoord van de Fransen hierop was dat de gehele actie natuurlijk zou moeten uitgaan van een aantal vrijbuiters, die dit buiten de Franse Staat om zouden doen.

Mijn wedervraag luidde van welke basis men dan dacht te vertrekken, aangezien Indo China toch geheel door Franse militairen was bezet. Men reageerde hierop door te zeggen, dat wellicht de Franse autoriteiten bereid zouden worden gevonden om een oogje dicht te doen.

Men heeft mij uitdrukkelijk verzocht om van dit gesprek geen melding te maken. Aangezien ik echter als Hoofd van een Inlichtingendienst geen inlichtingen verzamel ten eigen gebruik, heb ik van het bovenstaande na terugkomst in Nederland melding gemaakt aan de Minister van Binnenlandse Zaken en aan de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, Mr. Blom (aan deze laatste op 6 November 1950), aangezien het geval zich in het buitenland afspeelde en Indonesie raakte.

Mr. Blom heeft over deze aangelegenheid zijn schouders opgetrokken en mij bedankt voor de inlichtingen, erbij zeggende dat hij dit geheel een fantastisch verhaal vond en de zaak daarmee verder als afgedaan kon worden beschouwd.

26.6.51

H. H. H. H. H.

Rapport van K.B. - HBVD
Betreffende: P.M.E. Sweerts

46
ACD /

Een relatie van KB.4 verzocht diens medewerking ter identificering van zekere Le Cocq, een Fransman, die in contact zou staan met het Bureau Zuid-Molukken, Bazarstraat te 's-Gravenhage.

Het bureau Zuid-Molukken was met Le Cocq in aanraking gekomen naar aanleiding van de noodzaak hulp aan Ambon te verstrekken. Le Cocq zou een firma in Tangerang hebben en over zeer vele mogelijkheden beschikken, vooral door zijn vele relaties. Onder de naam Van Donk (of Verdonk) zou hij in Frankrijk gesprekken gevoerd hebben met militaire autoriteiten over militaire hulp aan Ambon. In Frankrijk zou hij goede verbindingen hebben met Gaullistische lieden.

Le Cocq zei in verbinding gestaan te hebben met M.I.V. en vele lieden van de Nederlandse Veiligheidsdiensten te kennen. Als correspondentieadres gaf hij op:

Het signalement, het verhaal over een geleden schipbreuk, het vermoedelijk gevestigd zijn te Utrecht, e.d. wekten het vermoeden, dat men hier te doen had met Pierre Marie Ernest Sweerts,

Daar KB.4 vernam dat zijn relatie sympathiseerde met de actie voor Ambon, het Bureau Zuid-Molukken en de daarmee samenwerkende stichting "Door de eeuwen trouw", was het niet mogelijk hierop verder in te gaan dan het tonen van enige foto's van genoemde Sweerts. Deze foto's werden direct gezien als foto's van Le Cocq, zodat aangenomen mag worden dat Le Cocq en Sweerts identiek zijn. Overigens werd dit bevestigd door de opgevangen verhalen over de schipbreuk, de goede relaties met de Rooms-Katholieke kerk, etc.

KB.4 volstond met tegenover zijn relatie te vermelden hetgeen Sweerts als S.S. officier voor Duitsland had verricht en dat hij gezien moet worden als oplichter van groot formaat. De indruk werd verkregen, dat men deze informatie aan het bureau Zuid-Molukken ter kennis zal brengen.

KB:4

Chien HKB

22 December 1950

Handwritten notes and signatures:
Le Cocq - ...
J. ...

Aan HBVD

Van KB

KB IV meldde, dat Pierre SWEERTS onder de naam
VERDONK contact heeft gehad met een Franse generaal en met deze
heeft gesproken over hulp aan Ambon.

KB, 22 December 1950.

Verbinding: No.12

14 Maart 1951.

Doss.

Onderwerp: Hoog Commissariaat en D. SCHILP

Datum ontvangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever:

Waardering bericht:

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

15 MRT 1951
ACD!

Van een goed geïnformeerd persoon werd het volgende vernomen:

"De Inlichtingendienst van het Hoog Commissariaat van de Republiek Indonesië is zeer actief en geeft herhaalde malen opdrachten aan de voorzitter van de Stichting "Nederland-Indonesië"

Dirk SCHILP, geboren te Haarlem 11 October 1893, wonende te Amsterdam.

Een van de opdrachten is het uitzoeken van het adres van de vliegtuigbestuurder, die WESTERLING destijds van Java naar Malakka (Singapore) overbracht.

Bij het verstrekken van de opdracht werd er bij gezegd, dat de piloot zou zijn genaamd: DONK, voorheen officier van het F.A.I.L.

Tevens werd aan SCHILP gevraagd om een uitgebreid rapport samen te stellen betreffende

na ontvangst van deze gegevens ligt het in het voor-nemen van het Hoog Commissariaat deze personen te doen volgen om achter hun contacten etc. te komen".

In aansluiting hierop werd van dezelfde zagsman ver-nomen, dat SCHILP van de plv. Hoge Commissaris van de R.I. DJORDJANA WIRIAATMADJA, het verzoek heeft gekregen om verslagen voor hem samen te stellen

1. betreffende een vergadering van de Stichting "Door de Eeuwen Trouw", gehouden d.d. 20 Februari 1951 in de Dierentuin te 's-Gravenhage, waar het woord heeft gevoerd en ten
2. betreffende een gecombineerde vergadering van de stichtingen "Door de Eeuwen Trouw" en "Nederland helpt Ambon" (dezerzijds is niet bekend welke ver-gadering bedoeld wordt).

De betreffende verslagen zijn opgemaakt door Gerard VAN HEST REVE, wonende te Amsterdam.

Tenslotte verzocht de SCHILP een onder-zoek in te stellen naar een vrouw, genaamd wonende te

Deze vrouw zou volgens actie voeren voor en intrigeren tegen vooraanstaande perso-nen van de Republiek Indonesië. (einde)

AAN : H/BVD

VAN : KB

deelde mij mede vernomen te hebben dat de groepen in Nederland die zich bewegen op het gebied van steunverlening aan Ambon grote plannen zouden hebben voor acties op Ceram. Pierre SWEERTS zou hierin een rol spelen. SWEERTS maakt de indruk belangrijke geldsbedragen achter zich te hebben. meent dat Amerikanen en Fransen er belang bij hebben onrust in de Molukken te zaaien. (Deze indrukken verkreeg hij uit gesprekken met

Bovendien vernam dat WESTERLING van de vice-consul Pot te Antwerpen een vals Nederlands paspoort heeft gekregen op de naam LAMBREGTS. Hiermede heeft WESTERLING België verlaten. De vice-consul heeft intussen de benen genomen daar een en ander uitlekte. Hij is thans in Nederland ondergedoken. De rijksrecherche zit achter hem heen. Affaire bekend op B.Z.

HKB, 29 Maart 1951

Nota voor H.KB.
van KB.4 620 HBVI

Uit

werd vernomen:

- a. De bekende Westerling heeft België verlaten met een paspoort ten name van Lambrechts(e). Hij heeft zich naar Tanger begeven, maar is later naar Frankrijk gegaan.
- b. Bij zijn vertrek uit België blufte hij met zijn zeer goede verhoudingen tot het Nederl. consulaat te Antwerpen (noemde daarbij de naam "Pot") en met zijn vriendschap voor "Verdonk", de man, die veel voor hem doet en zelf zeer bijzondere verbindingen in Nederland zou hebben.
- c. De Belgische en Nederlandse politie hebben zich blijkbaar voor deze uitlatingen geïnteresseerd en als gevolg daarvan zijn thans de rijksrechercheurs _____ en _____ bezig een onderzoek in te stellen naar de inmiddels "ondergedoken" vice-consul Pot en naar Verdonk.
- d. Verdonk (alias van Pierre Sweerts) maakt zich geen zorgen over deze belangstelling, daar hij voorzien zou zijn van te goede papieren.
"Verdonk" is destijds o.a. met een Franse generaal in contact getreden over een mogelijke militaire actie in de Zuid-Molukken)
- e. "Verdonk" kan zich zeer grote uitgaven getroosten, hetgeen o.m. blijkt uit zijn verre reizen per vliegtuig. Hijzelf heeft zich uitgelaten in bijzonder goede verhouding te staan tot Amerikaanse diplomaten en Franse militairen, hetgeen bevestigd is door de mate van hem verleende faciliteiten.
- f. Zijn doel zou zijn handelsrelaties aan te knopen met de Molukken; hij beriep zich, bluffend, op ev. Russische hulp ter verwerkelijking van zijn plannen om het bovengenoemde doel te bereiken.

5 April 1951.

A.

In die brief werd aan "MEINE" voorgesteld, om - in verleg met de betrokken verzekeringsmaatschappij - een minnelijke schikking te treffen, inzake de aan de militaire auto door de aanrijding veroorzaakte schade.

Aangezien de voortvluchtige ambtenaar van het Nederlands Consulaat te Antwerpen, genaamd: Meine POT, laatstelijk gewoond heeft op het adres: Van Schoonbekestraat 24 te Antwerpen, werd onmiddellijk vermoed, dat met de geadresseerde, de Heer POT werd bedoeld, in verband waarmede de Nederlandse Consul-Generaal - de Heer MIDDELBURG - bedoelde brief in handen stelde van de Procureur des Konings te Antwerpen, die hem op Woensdag, 25 dezer, ter fine van onderzoek, doorgaf aan

Bij onderzoek is reeds gebleken, dat het auto-nummer: 816.851, op 19 Februari 1951, ter provinciale Griffie te Antwerpen. werd afgegeven aan: POT, Meine, te Antwerpen, Van Schoonbekestraat, 24.-

Blijkens de vermelding op blz.2 van d.z.rapport No:175, d.d.24 Maart 1951, is Meine POT, sedert 17 Februari 1951, voortvluchtig, waaruit derhalve volgt, dat hij daarna bedoelde auto heeft aangeschaft.

Volgens de door verkregen inlichtingen, zou bedoelde auto afkomstig zijn van een garage-houder te Wuust-Wezel(B), welke gegevens echter nog op de juistheid moeten worden onderzocht.

Het salaris, hetwelk de Heer POT verdiende op het Nederlands Consulaat was van dien aard, dat hij daarvan nimmer een bedrag kan hebben overgespaard, ter bekostiging van een auto, waarvan de waarde op circa 40.000 francs (3.000 gulden) wordt geschat, zodat de vraag rijst, op welke wijze hij aan dat bedrag gekomen is.

Tevens is thans het vermoeden gewekt, dat vorenge-noemde RONKEN en HOEVEN, of wel één hunner, bij de "zaak-WESTERLING" betrokken zijn of is.

Teneinde hieromtrent enige zekerheid te verkrijgen, verzocht mij, of onzerzijds - liefst met spoed - zou kunnen worden nagegaan, of de vorengemelde gegevens betreffende de identiteit, enz., van die beide personen, juist zijn, terwijl hij - in bevestigend geval - gaarne tevens enige nadere bijzonderheden over hen zou vernemen.

Het is nog niet bekend, of genoemde twee personen in het bezit waren van een geldig Nederlands paspoort en of de door hen aan de Antwerpse verkeers-politie verstrekte gegevens, betreffende hun identiteit, al- dan niet, met hun paspoort in overeenstemming zijn.

Bovendien moet m.i.in deze aan de mogelijkheid worden gedacht, dat beide personen inderdaad behoren tot de "zaak-WESTERLING" en derhalve in het bezit kunnen zijn van een exemplaar van de door Meine POT op het Nederlands Consulaat-Generaal te Antwerpen ontvreemde blanco paspoorten, welke dan hoogstwaarschijnlijk valselijk zijn ingevuld.

Volgens

Volgens verdere verklaring van _____, is bij het onlangs ingestelde onderzoek naar de voortvluchtige Meine POT, tevens gebleken, dat WESTERLING in Januari j.l. vanuit België is vertrokken met een particulier vliegtuig van _____

Omtrent de huidige verblijfplaats van WESTERLING en Meine POT, is het - volgens verklaring van _____ - hem tot nu toe nog niet gelukt enig spoor te ontdekken.

Aan de hand van het vorenstaande moge ik U adviseren aan de wens van _____ inzake het te Rotterdam en te Utrecht doen nagaan van de gegevens betreffende RONKEN en HOEVEN, wel met spoed te willen doen gevolggeven, met het resultaat waarvan ik gaarne zal worden in kennis gesteld".
